

articles i reportatges

Les instal·lacions esportives en la post-Exposició

Cal reclamar el dret a tenir la gran sala d'esports coberta, amb la seva pista ciclista

Una qüestió en la qual els organismes esportius haurien de pronunciar-se aviat

Innègament, constitueix avui dia una preocupació lògica de tots els sectors barcelonins, el problema que hem convingut dir-ne de la post-Exposició i que no és altra cosa que la utilització en benefici de la ciutat, amb el menys de pèrdua possible per a l'Estat municipal, dels jardins, palaus i terrenys que hem d'heretar del certamen pròxim a clausurar-se.

El problema és complex i, per tant, susceptible d'enfocar-se de moltes maneres diferents, cada una de les quals porta aparellades solucions diverses.

La transcendència del problema, fa que la seva resolució no pugui confiar-se ni als qui ajupint-se al deliri de grandiositat de la gent de la dictadura, portaren l'Exposició a uns límits desproporcionats a la nostra potència ni tampoc als qui actualment ocupen el govern de la ciutat amb un pronunciat caràcter d'intermitència que podrà perllongar-se mica més, mica menys, però intermitent, a la fi.

Correspon als futurs legítims representants del poble decidir la solució als molts conflictes que es derivaran de la post-Exposició. És lògic de creure que el ciutadà barceloní, d'un instint tan viu per tot el que afecta a la grandesa espiritual i material de Barcelona, en el moment que sigui cridat per a emetre el seu vot, sabrà distingir i triar entre els partits polítics que tinguin una clara visió i, per tant, una solució, al problema de la post-Exposició.

Però reconeixem i tot el caràcter d'intermitència que tenen avui totes les representacions populars, és evident que, es plantegen casos de solució sinó ràpida que requereixin almenys una bona sèrie de preparació.

Creiem que, per exemple, ningú no trencaria la unanimitat de judici, respecte la sort de les construccions esportives de Montjuïc, que ni per llurs quantitats cost, ni pel que representen, han de deixar-se abandonades a la seva sort, perquè el temps vagi aniquilant un tan mal endegat esforç.

Sobre aquest punt cal cridar l'atenció no sols dels esportius, sinó de tots els ciutadans barcelonins que veurien amb pena si per la part administrativa de la ciutat es deixava caure en runes i sense utilització pràctica tot el que bé o malament s'ha fet en aquest sentit.

Però hi ha, al nostre entendre, un punt també ben important a concretar per part dels sectors esportius:

El de completar totes les construccions esportives actuals, amb la del velòdrom cobert, la manca del qual és una vergonya per a tota gran ciutat que s'estimi. I ja se sap que el velòdrom cobert significa, al mateix temps, aquella gran sala capaç per a totes les grans organitzacions nocturnes, que no estigui subjecte a les variacions o inclemències del temps.

Els qui en temps de l'Exposició de la dictadura enduts per llur extraordinària fantasia, construïren un estadi superior a les nostres reals exigències, en canvi no varen saber preveure el que més mancava a la nostra ciutat, esportivament parlant.

Es evident, ara que es planteja la utilització dels palaus a Montjuïc, que abans d'èsser enrunats o adaptats a altres serveis, cal mirar si algun d'ells pot ésser base apropiada per a dotar Barcelona del que tant li manca: la pista ciclista que serveixi de sala coberta per a les grans reunions nocturnes.

Fins ara, no s'ha fet res en aquest sentit, perquè el Comitè Esportiu de l'Exposició, integrat pels representants d'organismes esportius, ha tingut prou feina en el programa d'actes que ha vingut oferint en aquest curt espai de temps.

Però no creiem pecar d'indiscreció en dir que es troba animat del bon desig de tirar endavant aquest estudi de voler completar les instal·lacions esportives de Montjuïc, sempre i quan cregui trobar en les esferes administradores, aquell calor necessari per a portar endavant les solucions (sempre susceptibles de millora, naturalment) que tant en aquest sentit com en allò que afecta la via a seguir en l'esdevenidor per als esports a Montjuïc, caldrà assenyalar-los, després d'aquesta primera etapa d'intent de resurrecció, que ha dut a terme.

De totes maneres, els nostres esports són els que tenen la paraula i són ells els qui s'han de pronunciar davant l'Ajuntament, sobre la necessitat que, lluny de deixar abandonades les actuals construccions esportives de Montjuïc, quedin completades amb el que tothom reclama: la gran sala d'esports coberta, amb la seva pista ciclista.

VICENTS BERNADES

DONA CATALANA: Aprèn d'escriure en la teua llengua

DESENGANY

—I això és la combinació dels focs i de l'aigua?

—Sí, senyor: aigua calenta

—Potser volen explotar el Palau Nacional com un establiment d'aigües termals.

(per Castanya)

El moment del F. C. Barcelona

Breus interviews amb el president senyor Tomàs Rosés i amb el jugador Josep Sastre

—Es el sortit d'aquest any—hem dit al senyor Rosés—el que ha fet que vostè deixi la presidència del Barça?

—Per tal d'implantar la renovació parcial—ha contestat—fa ja dos anys que se sortegen els sortits, cosa molt útil a les societats. Això no vol pas dir que els que resten a la junta no facin un sacrifici, i que els que cessin no puguin, en tot o en part, ésser reelegits. Simplement es tracta de conferir a les juntes el sentit de continuïtat que impera en l'Estatut del Club. Sense aquesta continuïtat no hi pot haver progressió en l'esforç.

—Però aquesta continuïtat...
—Aquesta continuïtat, per a completar-se i arrodonar-se, necessita que l'exercici esportiu coincideixi amb l'econòmic. Caldria que la renovació de contractes pogués ésser obra de les juntes entrant i sortint. El balanç seria més sincer i la renovació de la fitxa i condicions dels jugadors seria el premi natural a un esforç seguit des de dalt, pas per pas.

—I quina manera hi ha d'aconseguir això?

—Per això caldria una parcial reforma d'Estatut, que sols correspon a l'Assemblea del Club, reunida en sessió extraordinària, i no a mi, que vaig ocupar la presidència sota el règim de l'Estatut actual, i per tant, mentre no sigui modificat, he d'ésser-ne el més fidel guardador, com a norma bàsica del Club i en penya de recte govern.

—Qui creu que serà el nou president del Barça?

—Es prematur i inoportú parlar de qui pot venir a la Junta. La designació està confiada a l'Assemblea, i aquesta és sobirana. Això no exclou la idea de sotmetre-li, si hi hagués cas, algun nom que es cregués d'utilitat al nostre Barça, perquè aleshores la suggestió és fonamentada en el desinterès i en el coneixement des de dalt de les necessitats del Club.

—Es diu amb insistència que vostè serà reelegit. Acceptaria?

—Particularment no puc parlar de si acceptaria una reelecció, perquè això equivaldria a partir de la suposició d'ésser proclamat novament en assemblea, suposició que delicadament no haig d'admetre. Amb tot, les meves circumstàncies han canviat, i avui se'm faria més difícil, que quan em capigué l'honor d'ésser president per primera vegada, de robar temps als meus negocis per a esmerçar-los en la vida del Club.

—Quina creu que és l'obligació d'un president del Barça?

—Entenc que el Barça necessita que se li dediqui una atenció constant i preferent, degut a la seva importància. Tant de desinterès sols pot inspirar-lo una orientació vers l'enfortiment, per l'esport, de la joventut de la nostra terra. Però això des de la presidència, no hi ha prou llibertat per a fer-ho. Entre els socis hi ha molt arrelat el sentit de l'espectacle.

—Quines han estat les preferències de la Junta actual?

—La Junta que he presidit s'ha ocupat preferentment de l'organització. Tot en el Club és clar i difan, i el funcionament és intercontrolable d'uns departaments respecte dels altres. No és probable introduir, en aquest aspecte, una millora important. Si l'organització és perfecta s'arribarà en un temps ja calculat i gens llarg a exagar totalment el dèficit que avui hi gravita, i ja sanjuda l'economia s'haurà aconseguit una sòlida plataforma per a bastir l'edifici que formaran els nostres fills educats físicament en el coneixement dels esports.

—La seva opinió referent a la part esportiva...

—El que acabo d'exposar no vol pas dir que s'hagi negligit el futbol, de tant predicament en el Club. També ens podem haver equivocat, però aquella continuïtat que desitgem per al Club és més factible separant la gestió tècnica de l'administrativa. En aquest sentit, l'entrenador és el que confecciona els equips, i porta la responsabilitat de la gestió futbolística, sota la fiscalització del delegat o delegats corresponents.

—Sí, però, aquesta fiscalització...
—Que aquesta fiscalització s'exerceixi millor o pitjor per mitjà d'una delegació que per una comissió, és cosa discutible. Sens dubte hi ha en el nostre Club personalitats prou destacades que farien un brillant paper en el si de la Comissió de futbol. Però aquesta decisió correspon també a l'Assemblea, a la qual desitjo molt d'èxit, i fiat en aquest, no vull pronunciar-me.

—Així, en definitiva, ¿què creu que és el més interessant del Barça?

—Qualsevol que sigui la forma en què es resolgui, l'experiència m'ha confirmat—potser ho he apreciat malament—que dintre del Barça,

EL SENYOR ROSÉS

entitat complexa i total, l'administració és funció preponderant i central, de la qual ha de curar, amb sacrifici, personalment el Consell directiu.

Com et va l'estómac, Pep?—hem preguntat a En Sastre.

—No m'amoïna amb això de l'estómac.

—Desagraït! Després que m'intessero per la teua salut...

—S'agraeix la intenció, però ja saps que a l'estómac no hi tinc res.

—Que potser no has dinat avui?

—Escolta, no facis bromes que jo parlo "en serio".

—Ah sí? Doncs parlem "en serio". Naturalment que si ens posem en aquest pla no em faràs pas creu-

re que a l'estómac no hi tinguis res. Ja et deus recordar que tots els diaris van dir que tenies... que tenies... Bé, ara no m'eu recordo.

—Es igual. De malaltia a l'estómac no n'hi he tinguda mai cap.

—Eh?

—Sí, home. Es a dir que no tinc dret a estar indisposat un dia a la vida?

—Si no fos només que un dia, raï. Veuràs, per què no has jugat aquesta temporada?

—Aquesta temporada només he jugat set mesos. Et sembla poc?

Vaig jugar des del setembre fins a l'abril. Després vaig agafar el grip. I ara tinc mal a la cama, de resultes del partit de Saragossa contra l'Atlètic.

—Tots els partits que has fet no els has pas jugat al primer, oi?

—He jugat al primer, he jugat al segon i he jugat al tercer. Al segon m'hi van posar aleshores dels qua-

re que a l'estómac no hi tinguis res. Ja et deus recordar que tots els diaris van dir que tenies... que tenies... Bé, ara no m'eu recordo.

—Es igual. De malaltia a l'estómac no n'hi he tinguda mai cap.

—Eh?

—Sí, home. Es a dir que no tinc dret a estar indisposat un dia a la vida?

—Si no fos només que un dia, raï. Veuràs, per què no has jugat aquesta temporada?

—Aquesta temporada només he jugat set mesos. Et sembla poc?

Vaig jugar des del setembre fins a l'abril. Després vaig agafar el grip. I ara tinc mal a la cama, de resultes del partit de Saragossa contra l'Atlètic.

—Tots els partits que has fet no els has pas jugat al primer, oi?

—He jugat al primer, he jugat al segon i he jugat al tercer. Al segon m'hi van posar aleshores dels qua-

re que a l'estómac no hi tinguis res. Ja et deus recordar que tots els diaris van dir que tenies... que tenies... Bé, ara no m'eu recordo.

—Es igual. De malaltia a l'estómac no n'hi he tinguda mai cap.

—Eh?

—Sí, home. Es a dir que no tinc dret a estar indisposat un dia a la vida?

—Si no fos només que un dia, raï. Veuràs, per què no has jugat aquesta temporada?

—Aquesta temporada només he jugat set mesos. Et sembla poc?

Vaig jugar des del setembre fins a l'abril. Després vaig agafar el grip. I ara tinc mal a la cama, de resultes del partit de Saragossa contra l'Atlètic.

—Tots els partits que has fet no els has pas jugat al primer, oi?

—He jugat al primer, he jugat al segon i he jugat al tercer. Al segon m'hi van posar aleshores dels qua-

re que a l'estómac no hi tinguis res. Ja et deus recordar que tots els diaris van dir que tenies... que tenies... Bé, ara no m'eu recordo.

—Es igual. De malaltia a l'estómac no n'hi he tinguda mai cap.

—Eh?

—Sí, home. Es a dir que no tinc dret a estar indisposat un dia a la vida?

—Si no fos només que un dia, raï. Veuràs, per què no has jugat aquesta temporada?

—Aquesta temporada només he jugat set mesos. Et sembla poc?

Vaig jugar des del setembre fins a l'abril. Després vaig agafar el grip. I ara tinc mal a la cama, de resultes del partit de Saragossa contra l'Atlètic.

—Tots els partits que has fet no els has pas jugat al primer, oi?

—He jugat al primer, he jugat al segon i he jugat al tercer. Al segon m'hi van posar aleshores dels qua-

re que a l'estómac no hi tinguis res. Ja et deus recordar que tots els diaris van dir que tenies... que tenies... Bé, ara no m'eu recordo.

—Es igual. De malaltia a l'estómac no n'hi he tinguda mai cap.

—Eh?

—Sí, home. Es a dir que no tinc dret a estar indisposat un dia a la vida?

—Si no fos només que un dia, raï. Veuràs, per què no has jugat aquesta temporada?

—Aquesta temporada només he jugat set mesos. Et sembla poc?

Vaig jugar des del setembre fins a l'abril. Després vaig agafar el grip. I ara tinc mal a la cama, de resultes del partit de Saragossa contra l'Atlètic.

—Tots els partits que has fet no els has pas jugat al primer, oi?

—He jugat al primer, he jugat al segon i he jugat al tercer. Al segon m'hi van posar aleshores dels qua-

re que a l'estómac no hi tinguis res. Ja et deus recordar que tots els diaris van dir que tenies... que tenies... Bé, ara no m'eu recordo.

—Es igual. De malaltia a l'estómac no n'hi he tinguda mai cap.

—Eh?

—Sí, home. Es a dir que no tinc dret a estar indisposat un dia a la vida?

—Si no fos només que un dia, raï. Veuràs, per què no has jugat aquesta temporada?

—Aquesta temporada només he jugat set mesos. Et sembla poc?

Vaig jugar des del setembre fins a l'abril. Després vaig agafar el grip. I ara tinc mal a la cama, de resultes del partit de Saragossa contra l'Atlètic.

—Tots els partits que has fet no els has pas jugat al primer, oi?

—He jugat al primer, he jugat al segon i he jugat al tercer. Al segon m'hi van posar aleshores dels qua-

re que a l'estómac no hi tinguis res. Ja et deus recordar que tots els diaris van dir que tenies... que tenies... Bé, ara no m'eu recordo.

—Es igual. De malaltia a l'estómac no n'hi he tinguda mai cap.

—Eh?

—Sí, home. Es a dir que no tinc dret a estar indisposat un dia a la vida?

La dona i la ciutadania

El feminisme i M. Marañón

S'ha dit de Marañón que era antifeminista i que ell mateix s'adjectiva així. Davant aquesta confessió pròpia ho hem d'admetre; però quan en els seus llibres parla Marañón de la dona, demostra posseir d'ella un tal

coneixement i una marca tan clara, que, per a nosaltres, és un indiscutible mestre de feminisme, encara que aquest mestre sigui exercit inconscientment.

En tots els escrits de Marañón hem trobat una força educadora formidable, perquè en posar de relleu el fet negatiu per l'ésser humà indica tot seguit les possibilitats d'una esmena prometedora d'una correcció total; en cap, però, ens ha semblat tan profundament pedagògic i tan just de concepte com en el seu llibre "Amor, convicció y eugenesia", sobretot pel que fa referència a la dona; per això ens permetem de glossar les idees que ens ha suggerit adaptant-les a casa nostra.

DRETS I DEURES

El feminisme de Marañón no és, al menys en aquest llibre, un feminisme de "drets"; volem dir que no és dels que assequen el dret a la vida, el dret al sufragi, el dret a la llibertat i a la independència, el dret a les reivindicacions o qualsevol altre dret dels que s'acostuma a parlar a torthora de la nostra època, quan de feminisme es tracta.

Drets per altra part molt i molt atencibles, drets que en principi ni nequem ni trobem injustificats, sinó contràriament formen part del nostre de feminisme, però que sincerament creiem que en bon principi de moral per assolir-los abans s'han de complir una sèrie de "deures"; per exemple, deure d'una educació depurada, deure de preparació seriosa per intervenir, reeixint, en la vida social; deure d'una capacitat cívica que ens porti a la demanda d'independència i a fruit dels drets ciutadans; deure d'una idealitat moral tan enlairada que ens faci dignes d'un llibertat ben entesa i capaç de cap manament. Darrera d'això vindran totes les reivindicacions imaginables i ens seran concedits tots els drets que de justícia ens pertanyen; mentre no tinguem complets aquests deures, sobretot les dones dels nuclis ibèrics, que tant i tant els hem negligit, n'hauríem de parlar de tants de drets que si evidentment sentim, haurien d'ésser com una mena de cim on volguéssim encimbellar-nos per albirar un esplèndid panorama, però que no es guanyés més que pujant de mica en mica, encara que amb braó, amb constància amb delit.

Marañón no parla, doncs, de drets, sinó que amb una gran traça va dient-nos deures—per a nosaltres això és d'educació—, i ens els diu amb l'exquisida finor del mestre que no fa feina destructiva, sinó que pel contrari vol bastir amb els elements humans, home i dona, una societat clara i definitament perfecta dintre la relativitat d'aquest mot.

TIRANIA FEMENINA

Es en el darrer capítol de l'amentat llibre que parla exclusivament de la dona és on també més feminista es mostra, mal que li pesi a l'illustre metge. Amb poquíssimes paraules diu un munt d'idees. Una d'elles, que per a nosaltres és bàsica, expressa com la ignorància de la dona l'esclavitzava a l'home, i en veure's sotmesa per llei de contrast sent l'esperó d'absorbir l'esperit masculí usant de les úniques armes que té: l'instint sexual; per això—afegeix Marañón—quan

XAVIER PICANYOL

Natalici

L'Esposa del nostre amic i col·laborador J. A. Trabal ha desllurat feliçment un magnífic nen.

La mare i el fill segueixen sense novetats.

En felicitar cordialment el nostre amic, desitgem que el nou plançó sigui, amb els anys, tan bon català com el seu pare.

Cal superar molt aviat la xifra dels socis de l'A. P. E. C. d'abans de la primera dictadura. Cal fer oblidar aviat la vergonya dels que es donaren de baixa quan més necessària era la seva aportació.

EL PROBLEMA DELS TAXIS A BARCELONA

(per Bas-Bofn)

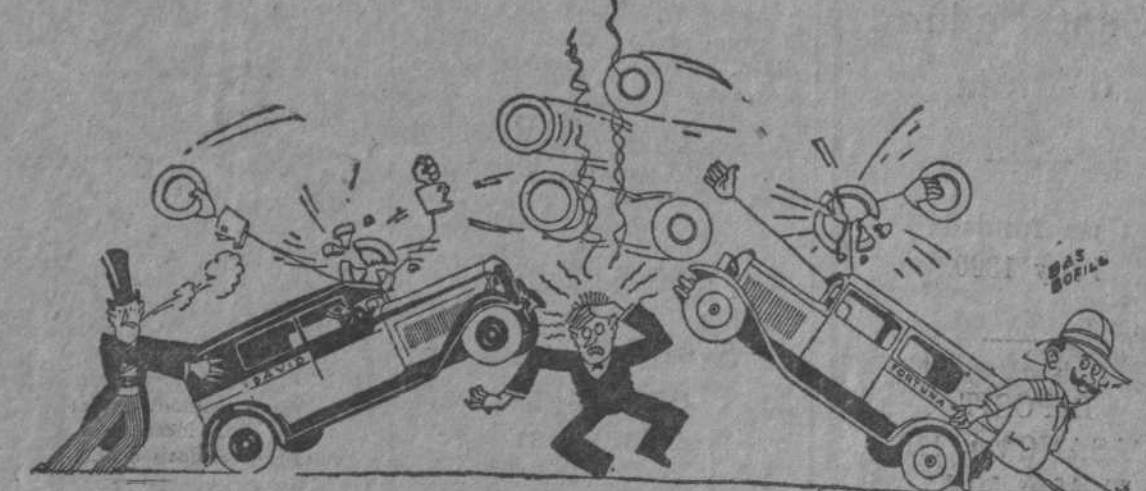
Si entre els que llegeixen aquestes meves ratlles hi hagués algú temerós que les dones joves afrontessin aquesta preparació, podrà veure tot seguit els seus escrúpols i recordar que els deixem veure al cinema i al teatre tota mena d'arguments escabrosos i contemplar els més inverosímils petons i les immoralitats més fantàstiques.

Si els permetem això, molt més ens ha de ploure que mitjançant un estudi adquirit nòci de llur responsabilitat de mares futures.

Es així com aspirem a que sigui aquest e i del feminisme a Catalunya: sense estratègies, però de ferma preparació interna, evitant la petita iniciació de procacitat, però sense escatir fallas estèrils i menys amb hipocresies que de res serveixen en el segle vint.

MONTSERRAT JORDI

Ciutat, juny, 1930.

EL PROBLEMA DELS TAXIS A BARCELONA

(per Bas-Bofn)

HUMOR, encara amb censura

Demanem igualtat de drets exhibitius

No hi ha pas dubte que els homes d'esquerra estan handicapats, respecte dels de dreta, en la lluita per aconseguir el favor i la simpatia popular. Ara, en ocasió d'aquestes festes de Corpus, és quan més un home se'n adona. Els homes públics de dreta estan que no caben dins de la pell, de l'orgull de poder anar a tantes processons a rebre el testimoni d'admiració del ciutadà, i a sobre de la multitud barcelonina que els tira poms de flors i paperets i serpentines i ginestra.

Els homes públics als quals llurs idees no els prohibeixen d'anar a exhi-

dir-se pels carrers a darrera dels gegants, aquests dies porten el jaquet amb més sol que mai, es fan fer massatge cada dia per altre, malversen un flascó de perfum cada vint-i-quatre hores, i troben que encara hi ha poques processons. En saber que els gegants han sortit el dimecres a salutar les autoritats, de seguida ja es preparen a castigar, i castiguen fins a la capçalera.

Quan cada vespre arriben a casa, amb les solapes encara plenes de paperets, si gossessin dirien a la minyona que els recollís i els guardés dins una capsa per conservar-ne el record. De nit, catats i tot — el pensament, qui el detura? — acostumen a despertar-se un parell de vegades almenys — cosa que en altres nits no passa — i, sense saber com, encara els sembla veure els ulls d'aquella xicota morena que els ha tirat un clauell des d'aquell principal del carrer de Ferran, o d'aquella rossa que els ha engegat aquella mirada incendiària, enfilada dalt d'una cadira de la Rambla. La dona pròpia, aleshores se sol despertar, i diu: — «Ai, fill, quin neguit que tens! Ja m'has despertat tres vegades. A veure si estàs quiet d'una vegada!»

Els homes d'esquerra estan handicapats. Llurs idees no els permeten d'anar a castigar per les processons, ni de poder entrar en contacte amb el poble, ni caçar el vol cap pom de clavells, ni sentir la pessigolla al coll d'una serpentina desfilant llançada. Els homes d'esquerra, com que les coses que llurs idees els obliguen a fer són cases, i les han de fer d'omnibus, no poden crear-se una popularitat tan ràpidament com els homes públics de dreta, que a base de portar un jaquet ben tallat, de vegades guanyen un districte. Els homes d'esquerra, si van a cremar un convent, no poden pas dir-ho a la decòrda, dient: «Ei, jo sóc el que acaballo aquests que van a menjar-se quatre capellans...» Ho han de fer d'omnibus, i a l'entrada de foc. (Així que els homes d'esquerra tenen l'obligació d'anar a cremar convents ho diem per donar satisfacció a la gent de dreta, que encara s'ho pensen, i per a no treure'ls la llússia.) Però si no van a cremar convents, hi hauran de portar alguna bomba escudassera de tant en tant. I això de portar bombes també és una cosa que més aviat s'ha de fer quan pel carrer no hi ha pas gaire trànsit. Un home no pot anar a posar una bomba vestit de jaquet i amb la vara de tinent

alcalde. Aleshores, com que ningú no veu com la posa, tot plegat és popularitat que es perd.

Els homes d'esquerra només poden exhibir-se, de tant en tant, en algun enterrament important, però un enterrament mai és tan ben organitzat com una processó, ni es presta tant a l'exhibició de cura a conquistar simpaties. Els homes d'esquerra, com que ara per naps, ara per cols, cada dos per tres són a la presó, només arriben a aconseguir popularitat entre la policia, i és una popularitat que més aviat sol donar disgustos.

Caldrà posar les coses en el seu lloc i que uns i altres, homes de dreta i homes d'esquerra, es posessin en igualtat de condicions per a conquistar la simpatia popular. Aquesta preferència en favor dels de dreta, que poden anar a les processons, i, si algú ho vol, no hi ha res que privi que hi hagi una processó cada dia, ha de desaparèixer. Hi ha d'haver llibertat de manifestació. Aleshores, el dia que hi sigui, els homes d'esquerra es mobilitaran. Caldrà organitzar la gran parada cívica dels perseguits per la justícia. Primerament desfilaran els que han estat a presó, després els que no han estat a presó, els que han estat preses governatius i els que no, i després els que han estat a presó, i després els que no.

Si s'organitzés seria una manifestació monstruosa. Duraria hores i hores i no s'acabaria mai. Quan haguessin passat tots els que han patit pels ideals d'esquerra, passarien les multituds no perseguides encara, però que pensen com els que han estat perseguits. Serien legions i legions... A llur davant hi anirien els nostres homes públics d'esquerra, perquè el poble pogués veure'ls bé.

Seria una gran manifestació. Seria com si haguessin sortit a manifestar-se totes les forces polítiques del Registre de la policia, puix que no quedaria cap fixat que no anés a la manifestació. El recorregut de la gran parada cívica hom permetria que fos acordat per la mateixa policia, per tal que pogués controlar personalment els que han de portar el pat al cos, a la mà, a l'orella, i a tots aquells altres detallats que són el tema oblit dels oradors, tronts que durant la Dictadura han tingut alguna ganeveta en algun Comitè o en alguna Exposició, o en algun Real Político, i ara tenen por d'anar de canviar d'ofici i senten la barbeta d'haver d'anar venent dècims per les terrasses dels cafès.

Ja ens podem que hi haurà algú de dreta que s'acabarà dient que també els homes de dreta van anar a la presó i foren perseguits, però a aquests els hem de dir que coneixem llurs ciutadans i llur gest d'aquells que fem les persecucions, però també els hem de dir que van equivocats si pensen que són gent de dreta; són gent d'esquerra, no diem que nosaltres mateixos, perquè, modestia a part, ho trobem un xic difícil, però si que més de quatre que es pensen que són de la floradada màxima.

Caldrà posar en ordre, doncs, això de l'exhibició. O el Govern diu que hi ha llibertat de manifestació i llibertat d'emissió d'idees, o si continua prohibint-ho, que prohibeixi les processons, on els homes públics de dreta es manifesten i s'entenen, de cara a les eleccions de demà, mentre els homes d'esquerra no poden ensenyar-se enllor, perquè fins i tot tenen la prga que no s'els mor cap personatge important i no hi ha ocasió de fer cap enterrament. Cal que el Govern hi posi remei de seguida.

J. VENTALLÓ

En el tretzè aniversari de la mort del doctor Martí i Julià

Ahí al matí, seguint el costum tradicional, fou visitadíssima la tomba de l'il·lustre i malagunat patrici doctor Martí i Julià, traspassat ara fa fet tretze anys.

Enguany aquesta visita anual aconsegui una brillantor molt superior a la d'aquests darrers anys. Damunt la tomba del gran patriota foren diposades multitud de coronas i rams de flors que particulars i entitats hi portaren en penyor d'estimació envers aquell gran home.

Entre les entitats representades en aquell acte solennem recordem les següents: Pàtria Nova, Agrupació d'Horta i Santa Eulàlia, Joventut Socialista, L'Intransigent, La Renaixença, Orlé, Gracienc, Ressorgiment de

Buenos Aires, Nova Catalunya de l'Havana, Germanor de Santiago de Xile, Catalunya Grup Nacionalista Radical de Santiago de Cuba, Grup de Montevideo, Orlé de Sans, Elements de la Falç, Grup la Barricada, Els Nits dels Almogàvers, «La Veu de Sant Martí», LA RAMBLA DE CATALUNYA, Casal Català Marítim, Unió Catalana, el Ressò de Sans, Penya Soler, Associació d'Esquerra de Montblanc, i moltes d'altres que sentim no recordar.

El doctor Ballester pronuncià uns sentidíssims mots fent remarcar la significació d'aquell acte i dedicà un afectuosíssim record a l'home enyorat al qual es retia homenatge.

L'acte, repetit-ho, resultà molt solennem i corrent.

LA RAMBLA DE CATALUNYA aprofita aquest moment per a reitre una vegada més el seu sincer homenatge a la memòria d'aquell gran patriota qui es dignà doctor Martí i Julià.

Les coronas a la tomba del patrici inoblidable...

(Fot. Martí)

carta de Madrid

El pacte republi cà i els pactes monàrquics

La fórmula federativa. — Solidaritat d'acció. — Els republicans i els obrers. — Alba, Romanones, Garcia Prieto. — La cacera de guatlles. — Entre Alba i Marañón

Un d'aquests dies ha quedat signat en definitiva per l'Aliança Republicana i el Partit Radical Socialista, el pacte dels republicans espanyols. Feia algun temps que aquest pacte havia estat redactat, de comú acord, per aquestes forces. És possible, però, que els meus lectors no ignorin que existí un punt a corregir: el que afectava concretament als republicans de Catalunya i Galícia, no perquè aquests discrepessin de la fórmula que proposaven els organismes madrilenys, ja que aquells es mostraven amb aquesta fórmula, absolutament conformes, sinó perquè aspiraven a deixar ben clar el caràcter federatiu de tota política republicana. En realitat, jo no crec que existís avui republicans a Espanya que no defensin la forma federal de l'Estat. No s'oblida que les aspiracions autonòmiques de les regions són tan lògiques i tan justes que només una dictadura estúpida va poder considerar-les enemigues de l'interès nacional, sinó perquè és federal l'estructura de tota nació moderna. El problema de les federacions de pobles dintre d'un mateix Estat, que fa un segle tenia l'oposició de molts juristes, avui està absolutament resolt. S'explica que les monarquies patrimonials que s'emparen sempre en un centralisme absorbent, defensin la fórmula unitària o els privilegis s'enquadren millor que en cap altra. Però, el republicanisme espanyol, per la seva essència i per la seva història, no pot ésser altra cosa que federatiu.

ALBA

El pacte republicà, segons algun dels seus signants, està fet a base d'una política d'acció. És el primer pas per arribar a una fusió total de les forces d'esquerra que tinguin la República per denominador comú. És a dir, després d'aquest conveni s'intentarà el dels socialistes i potser el d'altres forces de caràcter obrer que, àdhuc essent apolítiques, compreguin que l'actual moment d'Espanya les obliga a certa activitat solidària. Com que no es tracta d'un pacte electoral, els obrers poden estar segurs que la seva aportació no ha d'ésser aprofitada per la política electoral. Hi ha molt pocs republicans que creguin ja en unes eleccions encara que se'ls posi l'etiqueta de constituents. Espanya no és cura ara amb constitució ni amb reconstitució.

En efecte, en efecte, senyor Ventosa! Vagi dient, vagi...

República Monarquia? Catalunya? I, per tant, República.

(Josep Sunyol i Garriga a LA RAMBLA)

La millor garantia, segons el senyor Ventosa

De l'esmentat discurs: «Algú potser dirà que mai no tindrem garantia sense unes Corts Constitucionals.

La millor garantia serà sempre en nosaltres, en la nostra força, en la nostra actitud...»

Naturalment. Si no, com ho prenguem al senyor Puig i Cadafalch de la nit del 13 de setembre de 1923, quan aconseguí el general Primo de Rivera, que sortia cap a Madrid. La garantia és absoluta.

República Monarquia? Catalunya? I, per tant, República.

(Josep Sunyol i Garriga a LA RAMBLA)

Aquest senyor Ventosa...

De l'esmentat discurs: «Ara ens toca parlar del moment actual, del govern del general Berenguer. Cal reconèixer que s'ha produït una evident rectificació.

Hem tornat a sentir la nostra llengua a les Corporacions públiques. S'ha celebrat una festa com la de l'Orfè, un acte com la Recepció dels intel·lectuals castellans; una diada de Sant Jordi; han donat una amnistia; s'ha restituit la Junta del Col·legi d'Advocats...»

La rectificació és evident: vivim sense Parlament i sense garanties; la Premsa no pot parlar; la llibertat de tribuna no existeix; les eleccions no se sap quan vindran; Macià i els seus companys encara són a Brusel·les; els periòdics paguen — paguen — multes molt sovint, i de vegades se'n recull i de vegades se'n suspèn; el Centre de Dependents és encara «Centre de Dependents»... La rectificació és evident...

República Monarquia? Catalunya? I, per tant, República.

(Josep Sunyol i Garriga a LA RAMBLA)

Parlem-ne de la bandera...

Del discurs del senyor Raimon d'Abadal a l'acte de renovació de la Junta de la Lliga:

«I la bandera? Parlem-ne de la bandera. Ja ho ha dit l'amic Ventosa; per a nosaltres la bandera no és uns colors llampants, sinó un símbol de la unitat de Catalunya. Per què va prohibir-la el Decret de la dictadura? Pels colors? Perquè aquests colors simbolitzen les nostres aspiracions, els ideals de la Lliga Regionalista, els ideals del poble català.

Naturalment, les limitacions que acompanyen la concessió de la bandera són lamentables, perquè demostren una desconfiança excessi-

va. Però si el pacte amb els republicans és un fet, no ho és menys el dels monàrquics. Fóra la primera vegada que estiguessin desprevinuts. Aclarida la incògnita del senyor Alba que, com Cambó, diu que no hi ha esquerres ni dretes i es llança pel camí del mig, sembla que els dits liberals — jaixi anava a Espanya la llibertat! — Romanones, Garcia Prieto i companyia, estan disposats a cedir les seves respectives «jefaturas» per tal que l'exiliat del «Claridge», aparegui a Espanya cabdillant una concentració d'esquerres monàrquiques. Aquesta és la fórmula que Romanones accepta sense rèplica, sacrificant-se una vegada més per la monarquia... I pels seus còpiosos negocis, Romanones té l'esperança que aquesta actitud d'Alba li porti la impopularitat i que a última hora sigui ell l'únic home del règim. En la política espanyola el comte està sempre emboscant, amb l'arma preparada contra les guatlles.

Es clar que Alba hauria preferit arribar al poder en millor companyia. D'ací la seva entrevista amb Marañón, a qui va requerir, sembla, per tal que es prestés a col·laborar en un Govern d'aquesta mena. Marañón refusà obertament la proposta. El que és estrany és que Marañón no fes comprendre a Alba l'error de la seva actual posició política. Però, don Santiago Alba, pot estar segur que no l'ha d'acompanyar en la seva obra cap altre nou.

JOSE DIAZ FERNANDEZ Madrid.

va. Però deixarem d'emmotllar-nos-hi per aquest fet?

Quan nosaltres posàvem al balcó la bandera catalana deiem que lluitàvem per l'autonomia de Catalunya, dintre l'Estat espanyol, i per això, implícitament, ja hi havia la bandera de l'Estat espanyol.

Nosaltres farem volejar la bandera catalana al balcó de la Lliga Regionalista, encara que al costat hi hagi de volejar la bandera espanyola. Tot plegat no demostrarà altra cosa sinó que seguim lluitant per l'autonomia de Catalunya dintre de l'Estat espanyol.

República Monarquia? Catalunya? I, per tant, República.

(Josep Sunyol i Garriga a LA RAMBLA)

Herències

Diu «El Día», de Sant Sebastià: «Londres.—El Rey Alfonso XIII ha hereditat de su difunta madre la Reina María Cristina, la cantidad de 266.000 libras esterlinas.

Los infantes de España, príncipe Alfonso de Borbón y Fernando de Baviera, heredan cada uno la suma de 266.000 libras. Los bienes de la Reina Madre se evalúan en 800.000 libras.

Al morir no dejó hecho testamento.

Los bienes de la Reina Madre sufrieron grandes quebrantos con motivo de la guerra europea, al desahucarse los Imperios de Austria y Alemania.

Cap a la normalitat, passant per la Plaça de la Concòrdia

Dels diaris de governadors: «En rebre el governador els periodistes, ahir a la tarda, els dignes que havia prohibit a «El Diluvio» publicar un article fent comentaris sobre l'acte de prendre la comunió trenta minuts, el diumenge darrer, a l'Exposició, i un altre article que parlava de la intervenció del senyor Tusell en l'assumpte dels taxis.

Així mateix va dir que havia posat a «El Progreso» una multa de 200 pessetes per haver publicat un article sense enviar-lo a la censura.

La conferència que el divendres, dia 19, havia de donar el nostre company Josep Sunyol i Garriga al Centre Republicà d'Horta i Santa Eulàlia, hagué de suspendre's per ordre de «Jefatura».

República Monarquia? Catalunya? I, per tant, República.

(Josep Sunyol i Garriga a LA RAMBLA)

Una carta interessant

«El Progreso» de disabte publica la següent carta adreçada al seu director pel metge-farmacèutic senyor P. Estanislau Ferrer, en relació amb els fets ocorreguts el diumenge dia 15 a l'Exposició, amb motiu de la comunió de 30.000 nens: «Muy señor mío: Aunque conculando en idealo diametralmente opuesto al de su órgano periodístico, y sin que lo que se dirá implique sombra alguna, no ya de abjuración, mas ni siquiera la más li-

Ja hem rigut prou

Els humoristes locals han d'estar molt agraïts a l'Ajuntament de Barcelona per haver-los proporcionat el magnífic tema de les il·luminacions de la plaça de Catalunya. De totes maneres, cal dir que aquestes generositats, com tota cosa humana, tenen un fi. Ens sembla que l'Ajuntament ja ha complert. Si es proposava, com és de creure, cloure el període de l'Exposició amb una rigolada general, seria injust negar que l'èxit més falaguer ha coronat els seus esforços.

Evidentment, les il·luminacions de la plaça de Catalunya són d'un efecte còmic irresistible. Els més petits detalls han estat atesos amb una cura extraordinària. No s'ha negligit res. L'Ajuntament pot estar satisfet. Si Andrés Baudouin, que demana per a França una política de bon humor, s'hagués adonat de les nostres il·luminacions, de segur que diria, referint-se als regidors barcelonins: «Això són polítcs, N. d. D.»

Ara bé. Tots plegats, ja hem rigut prou, ja hem fet prou broma... Traiem les il·luminacions? Si, serà el millor. Si no, això tindria l'aire d'un d'aquells vodevils allargassats.

I els vodevils allargassats, per bons que siguin, sempre resulten ensofats.

Corpus

La processó de Corpus, aquest any, com tots els anys, va resultar lludissima. Per definició, les processons, encara que no siguin de Corpus, sempre resulten lludíssimes. Lludíssim és un adjectiu que va sortir a la llum pública el mateix dia que va sortir la primera processó. En aplicar-lo a una cerimònia tan solenn, aquest adjectiu, a més de fer lluir la processó — i amb això no fa res més que complir —, llueix ell mateix amb un resplendor tot particular.

Processó lludíssima... Perfectament. Les processons són lludíssimes pels mateixos motius que Londres és la capital d'Anglaterra, que l'Ebre desemboca a la Mediterrània i que dos i dos fan quatre.

Ara bé: resulta que en la lludíssima processó de Corpus d'enguany el públic va aplaudir copiosament les

autoritats populars — volem dir els regidors i els diputats provincials —. I això sempre fa bonic. Fa bonic, sobretot, perquè va esdevenir precisament l'endemà mateix que Mossèn Cardó havia publicat un article invitant el públic a no aplaudir les imatges, ni la custòdia, ni els penons. I el públic, sempre disciplinat, ja que no podia aplaudir el ciri pasqual, va ovacionar el comte de Güell.

Fet i fet, és una simpatia que es comprèn. El comte de Güell és molt més atractiu.

Ni de Sant Joan

La nit de Sant Joan és famosa per molts conceptes. El més important és, potser, perquè aquesta nit s'escau precisament en la nit de Sant Joan. Després ve tot el restant. Ve allò dels focs, de les «verbenes», del cel de juny, etc. Els enamorats es fan una quantitat de peïsos desproporcionada, es ven molta manzanilla, i la gent va a dormir a la matineda. Per què? Perquè és la nit de Sant Joan, vet-ho aquí.

Considerat a primera vista, aquest argument sembla satisfactori. Al cap de cinc minuts de reflexió, el trobareu absurd. Jo comprèn molt bé que els

dependents vagin a cobrar a data fixa, perquè això del cobrar és una cosa sagrada i és qüestió de no demoralitzar els administradors amb uns retards imprudents. Jo comprèn això, però, en canvi, no puc per menys de sorprendre'm quan veig que la gent menja coca, va en mànegues de camisa i arrastega la son i els peus fins unes hores tempestives, pel sol fet que és la nit de Sant Joan.

Es clar que hi ha allò que en diuen la tradició. Però la tradició, a mi, no m'agrada. Em fa l'efecte que és un truc que es voren inventar una gent que desconfien de la imaginació del seu poble. I en un país com el nostre, aquestes impositions no es poden tolerar.

Per a redimir-nos no ens queda pas altre remei que celebrar la nit de Sant Joan... què us diré, jo? una altra nit qualsevol. La nit de Sant Pere, per exemple.

JOSEP MARIA PLANES

fet divers

Llegeixo en un diari del matí una convocatòria per prosseguir la campanya a favor de la reintegració dels professors de la Universitat Industrial destituïts per la Dictadura. Ho ignora el nostre públic? Ho ignoren les nostres autoritats provincials? Al cap de mig any d'haver caigut el govern del general Primo de Rivera hi ha encara la qüestió d'uns professors digníssims destituïts pels dictadors de Catalunya, que no ha estat resolta.

«Amb quin dret podem queixar-nos de l'actitud de guanyar temps que sembla haver adoptat el govern del general Berenguer? Si rehabilitacions i reafirmacions — perquè cal no oblidar que en aquesta qüestió dels professors hi ha tant un aspecte material com un aspecte moral — que depenen exclusivament de les corporacions catalanes no han estat clarament i vigorosament decidides, ¿com podem exigir que els successors de la dictadura aprofitin el pas amb energia per reparar les injustícies que cometieren llurs antecessors?»

Si els mitjos representants de Catalunya que hi ha a les corporacions locals se satisfan únicament d'exhibir amb condicions les nostres enteses i d'usar amb regles la nostra parla i oblidar que hi ha encara uns quants problemes a resoldre tan elementals com el de reintegrar a llurs càtedres els

gera merma en mi acendrado fervor de catòlic pràctic i valiente defensor del respeto y adoración al Santísimo Sacramento del Altar; fiel, sin embargo, a los principios de sana ética ciudadana que constituyen el norte de mis actos todos, así públicos como privados, rindiendo culto a la soberana verdad sin paramientos en a quien ésta favorezca a contrarie.

En mi calidad de número uno de los Inspectores Municipales de Sanidad ingresados por recientes oposiciones nacionales, según «Gaceta» de Madrid de 11 marzo último, vengo hoy en sumar mi energía protesta a la formulada por «El Progreso» contra la forma tan desaradamente antisantitaria con que fué organizado y tuvo efecto el acto de administrar la Santa Comunión a 30.000 niños el domingo último dentro del recinto de la Exposición.

J. F. PUIG

ELS TAXIS

AHIR...

Tarifes diverses
Preus exagerats
Material bigarrat
Indisciplina total

AVUI...

Tarifa única
Preu just
Material uniforme
Personal disciplinat

?

DEMA...

Tarifes desordenades?
Preus insostenibles?
Material. ?
Personal. ?

Si hom autoritzés una lluita de preus
seria possible mantenir la qualitat i la disciplina?

COMUNICACIONS I TRANSPORTS

La Companyia General d'Automnibus de Barcelona

L'automnibus és el mitjà de transport urbà més popular. L'especial característica de les seves línies, que enllaçen entre elles barrades obreres apartades, passant pel centre de la capital, ofereix grans avantatges per al públic, que sense aquest mitjà de transport hauria d'efectuar, per a traslladar-se al lloc destinat, diversos transbords, amb la natural pèrdua de temps. A més, la seva rapidesa i mobilitat faciliten el desplaçament de l'enorme contingent d'obres i funcionaris que han d'acudir a llocs distints d'on radiquen llurs vivendes, ja que l'encariment d'aquestes a l'interior de la població obliga a les classes necessitades a desplaçar-se fora del nucli urbà, i això no fóra possible sense comptar amb un mitjà de transport ràpid, regular, freqüent i econòmic.

Unicament l'automnibus pot oferir al públic aquestes condicions tan necessàries en una gran capital moderna, on la vida es descabella amb la màxima activitat i rapidesa, i tothom necessita economitzar el temps fins al darrer minut, que té un valor real i no despreciable econòmicament.

Podria representar-se en milions de pessetes anuals l'estalvi de temps que significa per a la ciutat l'establiment d'una línia de transports ràpids com les dels automnibus. Els minuts d'estalvi en cada viatge per passatger representen per als milions de viatgers que utilitzen l'automnibus enormes xifres anuals d'hores estalviades que, evidentment, poden dedicar-se a altres activitats, al repòs, a la família, etc.

L'AUTOMNIBUS AMB IMPERIAL

La C. G. A. ha adoptat definitivament per als seus serveis urbans l'automnibus amb imperial, per una sèrie de

raons poderosíssimes. Vegem-ne algunes:

La capacitat dels vehicles en els serveis urbans de transport és un factor de primordial importància. No solament significa un cost d'exploatació per passatger més reduït, circumstància molt digna de tenir-se en compte per permetre mantenir tarifes tan econòmiques com les que regelen, sinó que també en relació amb el tràfic urbà i a la congestió als carrers, el vehicle amb imperial resol el problema de transportar grossos contingents amb el mínim de cotxes, que és el que interessa per a no gravar l'embotellament en determinats llocs. De no utilitzar-se els imperials es necessitarien, almenys, el doble de vehicles en circulació, i si els nostres carrers centrals a l'hora de l'aglomeració no poden engolir el tràfic existent, hom pot calcular el que significaria duplicar el nombre d'automnibus que els recorreguessin en un sector determinat.

Per aquesta mateixa raó a les capitals de característiques semblants a la nostra amb carrers insuficients per al tràfic, els cotxes adoptats són automnibus amb imperial. Així a Londres, tot els 6.400 automnibus en circulació són d'aquest tipus, com també a Berlín, la Abouge els ha adoptat.

Alguns temorencs recelen de l'imperial per por del perill d'un possible bolc. És un temor injustificat. El cotxe en totes les seves parts està perfectament estudiat; el seu pes i la situació del seu centre de gravetat fan el volc pràcticament impossible. Per a demostrar-ho experimentalment la C. G. A. ha efectuat les proves necessàries amb un resultat conclouent. L'automnibus inclinat lateralment a un angle superior a 35° no pot bolcar; el seu equilibri es manté perfectament estable, i com en la pràctica en cap cas es troba un cotxe en aquestes condi-

cions, el perill de bolcar no existeix.

LA COMODITAT EN ELS AUTOMNIBUS

Pot afirmar-se que els automnibus de la C. G. A., espe-

tats del terreny i els defectes dels empedrats han de repercutir en més o menys grau, en el cotxe. Si això succeís en els automnibus particulars, de pes molt més reduït, com no ha d'accentuar-se en vehicles

Stand de la C. G. A., al Palau de Comunicacions de l'Exposició, on exhibeix un dels cotxes fabricats als seus tallers

cialment els seus darrers models, fabricats en els seus tallers, reuneixen les comoditats màximes compatibles amb les circumstàncies especials d'aquesta mena de vehicles. Prendre que un automnibus tingui una marxa suau com un altre vehicle que circuli sobre

riells és puèrtil. Les desigualtats, a tota càrrega, superior a set tones, els òrgans de suspensió del qual han d'ésser, abans que tot, resistents per a suportar el pes del treball a què es veuen obligats? Però, dintre el possible, la suavitat de moviment s'ha ele-

vat al darrer grau aconseguint en els nous cotxes fabricats per la C. G. A., dotant-los d'una suspensió elàstica fins a l'extrem compatible amb la seguretat i mantint els seus seients sobre molles que esmorteixen les sacudides. En tots els casos, aquestes provenen del mal estat del paviment, i si no observem la diferència en quant circulen per carrers asfaltats en bon estat.

Algú pretén que l'ús del neumàtic significaria una major elasticitat. És també un error demostrat pels estudis i l'experiència, no tan sola de la C. G. A., sinó de la major part de les Companyies importants de l'estranger.

Per a vehicles del pes dels automnibus urbans el neumàtic "gigant" inflat a la gran pressió que es requereix té una duresa similar a la del massís, desapareixent aquell pretès avantatge. Però, de més a més, hi ha un altre sens fi de dificultats, i són les més importants les que es refereixen a la seguretat, que han d'ésser ateses abans de tot. L'explosió o rebentada d'un neumàtic en aquesta classe de vehicles pot significar una pèrdua d'equilibri sumament perillosa en tots els casos i especialment si el vehicle porta una determinada velocitat, i això porta la possibilitat d'un accident. En aquest mateix ordre el neumàtic significa una major dificultat de frenatge ràpid i la possibilitat de patinatges laterals, i, per tant, un major perill.

El bandatge adoptat per la C. G. A. per als seus vehicles i amb els quals van equipats els seus cotxes és el semi-neumàtic, per reunir — després de minucioses proves efectuades — el màxim de condicions exigides en tots els ordres per a la seguretat i elasticitat en la marxa. Es tracta d'un bandatge amb cambra interior d'aire que, tenint l'elasticitat del neumàtic, reuneix l'avantatge que no pot explotar, i ofereix, per tant, seguretat completa.

En resum, la comoditat dels automnibus de la C. G. A., és la màxima que es pugui desitjar en un servei la característica principal del qual ha d'ésser la seguretat i rapidesa. Entén la C. G. A., que primordialment ha d'assegurar aquestes dues condicions, davant de les quals aquella ha de quedar supeditada. A les grans capitals la primera necessitat del públic és la rapidesa i la freqüència.

L'ATENCIÓ VERS EL PÚBLIC

Un dels lemes de la C. G. A., és atendre el públic abans que tot, puix que el seu fi primordial és servir-lo. En tota la seva actuació posa el màxim de compte a complir aquest postulat, i així veiem que la dita Companyia té cura d'entrar en relació amb ell i donar-li compte de tots els aspectes de la seva organització mitjançant impresos, opuscles i cartells que va editant. Aquesta labor que la C. G. A. s'ha imposat ha de tenir, sens dubte, els seus resultats, puix que el públic sabrà apreciar, en conèixer-los, els esforços que l'Empresa realitza per dotar a Barcelona del millor servei de transport.

Tot això és en aquests moments de veritable actualitat, quan per altres Empreses particulars s'estan gestionant altres diverses concessions de línia, alguna d'elles, com la d'Horta, demandades ja des de fa molt temps i abans que ningú per la C. G. A., la concessió de la qual fou desestimada per l'anterior Ajuntament, però renovada per la mateixa Companyia i pendent de resolució del Municipi actual.

Creiem sincerament que l'actuació de la C. G. A., a Barcelona, mereix el beneplàcit del públic i que aquest ha de veure complagut com els seus serveis s'estenen paulatinament per tota la ciutat, i serveix barrades manades de vies de comunicació o dotades d'elles insuficientment.

La qüestió dels Automnibus d'Horta

Essent de palpitant actualitat, copiem el manifest que les entitats d'aquelles barrades dirigeixen a l'opinió:

CIUTADANS:

L'Excel·lentíssima Comissió Municipal Permanent, en la seva sessió del 4 de l'actual, acordà obrir durant el període de 30 dies un concurs per a l'establiment definitiu d'una línia d'automnibus des del centre de la ciutat fins a Horta. En la mateixa sessió, s'acordà requerir a En Magí Roca i a la Companyia General d'Automnibus perquè dins l'"improrrogable plazo" de dos dies, manifestessin per escrit si estaven conformes, en el terme de 8 dies, a establir amb caràcter provisional un servei d'automnibus a Horta, amb un mínim de sis cotxes, acabant aquesta concessió provisional en posar-se en servei la que amb caràcter definitiu s'ha d'atorgar en virtut del referit concurs, sota la multa de mil pessetes per cada dia que deixés de fer-se el servei abans d'entrar en vigor la concessió definitiva.

Malgrat que el senyor Roca, abans de les 48 hores va contestar per escrit que acceptava aquest servei provisional, solament s'ha autoritzat la Companyia General d'Automnibus per a establir-lo.

Perquè el senyor Roca fou FÚNIC que en els començaments de l'any 1928 va atendre les peticions d'aquestes barrades per a establir un servei d'automnibus a Horta; perquè fou el PRIMER que legalment va sol·licitar la concessió a l'Ajuntament; pels esforços que en defensa dels drets d'aquestes barrades venim fent durant aquests darrers dos anys; per la lleial col·laboració que en tots moments hem trobat en el senyor Roca; perquè estant sota el mateix control els Tramvies i la Companyia General d'Automnibus no és cap solució per a les nostres barrades una línia de la General d'Automnibus; perquè és evidentíssim que l'establiment d'aquest servei provisional (que pot durar 5 o 6 setmanes), no respon al desig de servir els interessos de les nostres barrades, i, finalment, pels escandalosos preus fixats, que representen una burla per a les nostres sofertes barrades, PER DIGNITAT, us demanem que tothom consideri com si aquest servei provisional no existís.

Barcelona, juny de 1930.

Unió de Propietaris del Vall de Horta, president Josep Roman. — Cooperativa Vanguardia Obrera, president Domènec Dordal. — Guinardó Instructivo Recreativo, president Joan Clos. — Comissió de Fomento del Guinardó, president Josep Doria. — Sociedad de Cazadores La Armonia, president A. Ricort. — Asociación de Propietarios de Santa Eulalia, president Domènec Aragones. — Penya Ciclista, president Salvador Fuset. — Fraternidad Republicana de Horta, president Francesc Fresquet. — Fomento Hortense, president Pere Serra. — Club Popular, president Miquel Ribes. — Asociación de Propietarios de Lligabé i Casanova, delegat Baltasar Fargues. — Asociación de Propietarios de las Barradas de Fargas y Mulas, president Francesc Altimis. — Cooperativa de Consumo La Esperanza, president Andreu Sánchez. — Asociación de Propietarios del Camp d'En Cugat, president Ricard Gimeno. — Cooperativa de Carpadores de Algodón, president Rodolf Boixaderra. — Ateneo Obrero Hortense, president Miquel Grau. — Sociedad de Obreros y Auxiliares La Estrella, president Jaume Borda. — Academia de San Luis, president Domènec Mercader. — Casino Auxiliar Eulaliense, president Ramon Escotet. — Cooperativa de Consumo y Producción La Armonia, president Miquel Miralles. — Unión General La Armonia, president Cosme Arqués. — Parroquia de San Juan de Horta, Miquel Pujol, rector. — Sociedad Coral La Rosa Hortense, president Josep Bertran. — Centre de Cultura Social, president Francesc Vendrell. — Tindinea Parroquia de Nostra Senyora de Montserrat, Eugeni Florit, Pvre. — Sociedad de Socorros Mutuos de Albañiles de Horta, president Pere Torelló. — La Lira Hortense, el director Aleix Vidal. — Tenencia Parroquia de San Antonio de Padua, Josep Bundo, Pvre. — Sociedad Coral La Estrella del Monte Carmelo, president Jaume Villega. — Convento de los Mínimos, el superior Francesc de P. Angelats. — Centro Moral Eulaliense, president Joan Clot. — Parroquia de Santa Eulalia de Vilapiscina, Pere Campodon, ecónom. — Lawn Tennis-Club, Horta, president Jaume Julià.

Sense comentaris.

BASTONS

Vegeu els assurtits i preus a la fàbrica PASSATGE BACARDI Rambla - Plaça Reial

EL F. C. METROPOLITA DE BARCELONA, S. A.

(TRANSVERSAL)

Es el F. C. Metropolita Transversal una obra que honora i enorgulleix Barcelona, tant per la seva magnificència i grandiositat com per respondre el seu traçat a una necessitat imperiosa per a l'engrandiment de Barcelona.

La mateixa Exposició Internacional ha trobat en el Transversal un dels més poderosos auxiliars i la seva via més ràpida i de màxima circulació. Les multituds que han acudit a Montjuïc en els dies de les grans celebracions han vist com aquest canal subterrani els feia possible un ràpid i còmode desplaçament des del cor de la ciutat al recinte del Certamen.

Els gestors d'aquesta obra grandiosa saberen preveure el futur importantíssim que en l'esdevenidor havia de tenir aquesta línia, i així veiem com

el seu conjunt és tot grandiosament harmònic.

Fixem-nos en les seves estacions, les més espaioses dels Metropolitans de la Península, i en els seus cotxes, d'excepcionals condicions de seguretat i capacitat. Cada cotxe pot transportar còmodament 330 persones i admet 400 en moments de gran aglomeració; posem només un tren compost de dues unitats i a la freqüència que aquests circulen, i tindrem que cada dos minuts i mig transportarà 800 passatgers. Això, junt amb el servei d'aparlador, instal·lat a l'esmentada estació de la plaça d'Espanya, ha fet possible que aquesta línia portés a cap en els dies de grans festivals a l'Exposició una tasca de descongestionament tan sola a ella factible.

Hi hagué un temps que el

Metro Transversal portà una vida estacionada i esllanguida; però sabé reaccionar i agafar a temps una bona orientació, i avui és just reconèixer el gran dinamisme i activitat de què donen prova els seus dirigents.

Avui és en vies de realització l'enllaç de les seves línies amb les de la Companyia del Nord, enllaç que permetrà al Metro Transversal poder arribar amb els seus trens fins al pont del carrer de Marina.

El nou tros que s'espera poder inaugurar aviat, representarà un quilòmetre i mig de línia en explotació, i comprèn les estacions d'Urquiuana, Arc de Triomf i Nord.

Sabem que existeix, de més a més, un altre projecte d'enllaç amb la Companyia de M. S. A., mitjançant el qual aquesta Companyia enllaçaria a la po-

pulosa barrada de Sana i a la de mercaderies pel túnel del Transversal fins a la Sagrera, i aleshores aquest podria arribar fins Sant Sadurn. L'excel·lent relació que aquesta Companyia, igual que amb la del Nord, sosté amb la de M. S. A., fa preveure una possible realització d'aquest magnífic projecte que juntaria les dues barrades més populosos de Barcelona, gràcies a un esforç dignes de tot elogi.

Apart d'això, és de justícia assenyalar, entre altres millores realitzades per aquesta Companyia d'un temps, a aquesta part, l'establiment, de caràcter d'abandonament, la necessitat dels quals es feia sentir, especialment per part de la classe obrera que viu a la populosa barrada de Sana i a la Bordeta; la solució donada a la dificultat del trànsit de transients que existia al carrer de Sant Medí, des de l'estació del Metro Transversal fins al mercat Nou, la qual es soluciona construint un pas adequat que el faciliti; es feia sentir la necessitat de construir un nou accés a l'estació de Sana, en l'encreuament del dit carrer amb el de Riego, i ja han començat les obres de construcció d'aquest nou accés, que tant ha de beneficiar a aquella barrada.

En fi, ponderar aquí una Empresa com la que ens ocupa ho creiem extemporani. Tan sols afegirem que és una obra magistralment concebuda i la seva actual orientació i el seu desenvolupament fan patents la seva estabilitat i la seva importància. Paulatinament, dia per dia, els fets venen demostrant això que afirmem.

Cal tenir, de més a més, en compte que el F. C. Metropolita Transversal està actualment sotmès al control absolut del nostre Ajuntament, el qual és d'esperar que amb la seva intervenció decisiva i proseguint prop d'aquesta obra eminentment ciutadana, la brillant tasca de ressorgiment iniciada, no ha de parar fins a portar a terme el seu total i complet descabellament a benefici d'ella mateixa i de l'engrandiment de la nostra ciutat.

VESTIBOL DE LA PLAÇA D'ESpanyA

El problema dels taxis

Quina tarifa és la més favorable al públic?

Sembla que el ja enyorat plet taxista ha entrat en un període de franca desorientació. Notes per tot arreu, manifestos més o menys convincents i ben intencionats, converses dels uns, atacs dels altres.

Això ens diu que s'acosta el dia 25, que és el designat per a la resolució del conflicte en el ple de l'Ajuntament.

Hem vist les converses sostingudes amb els capdavanters de les dues parts interessades per un redactor d'un estimat col·lega, i d'elles no n'hem tret ben bé l'entrellat. Naturalment, cadascú escombra cap a casa seva i tots dos volen tenir raó.

Doncs a nosaltres ens sembla que cap de les proposicions resolten l'assumpte, i totes dues estan fàltes de sentit pràctic, la una va contra els interessos del públic; l'altra perjudica — encara que els seus autors vulguin demostrar el contrari — els propis taxistes, i a la llarga — i per carambola — també el públic, puix que si el taxista no es guanya la vida, i la lluita que s'ha imposat li resulta per tant perjudicial, no podrà atendre degudament les obligacions que pesen

a taxistes i públic que es busqués un terme mitjà, o sigui una tarifa que permetés els primers guanyar-se el necessari per al desenvolupament de llurs quefers, i al públic se li donés la sensació — una sensació real — que s'ha mirat també la defensa dels seus interessos, tanta respectable com els dels obrers taxistes?

I si això no és una bona solució, ¿per què no es va resolutament a la tarifa única amb distintiu i color únics?

Repetint el que ja hem dit diverses vegades, creiem que això darrer seria el que més beneficiaria els xofers, o almenys el que més poc perjudici els portaria. Estem plenament convençuts que si això s'implantés, dintre mig any Barcelona seria el mirall del món en aquesta mena de serveis, puix que tots els propietaris de taxi — i hem de tenir en compte que són la gran majoria dels que avui corren — procurarien tenir llur vehicle el més ben presentat possible i amb condicions de superioritat sobre llurs contrincants, per tal d'atollir més viatges i pràcticament més negoci.

Això portaria automàticament el tan

DODGE BROTHERS

Automòbils, Camions i Autòmibus

RAMBLA DE CATALUNYA, NUMERO 123

guereix, ni conservarà la imprescindible d'ell, ni podrà conservar el vehicle en l'estat que aquest servei reble tranquil·litat tan necessària en un ofici en el qual juga un paper principalíssim la gida del que ha d'utilitzar-lo.

Creiem que l'error més gran de tota aquesta campanya consisteix en conformar-se a quedar bori si es pot aconseguir que el veï esdevingui cet.

No sabem el què dimerecs vinent acordar el ple de l'Ajuntament, però ens temem que no serà a gust del públic la resolució, puix que sembla que li ha molt d'interès en què quedi la tarifa de 0'60 pessetes com a única legal i, per tant, obligatòria.

Diem que si es manté aquesta tarifa no serà ben rebuda pel públic, perquè ja està acostumat a pagar preus més baixos — massa baixos — i difícilment se li podrà fer veure que la notable diferència que hi ha entre l'amentada taxa i la d'una peseta els 2.000 metres i 0'40 per quilòmetre els altres, s'ha hagut de fer amb miras a no perjudicar a ningú.

¿No seria més equitatiu i favorable

destintat per la majoria de xofers; la uni óde tots ells i, per tant, l'agremiació tan necessària en tots els estaments i gairebé diríem indispensable, si es vol "dignificar la classe" — com tantes vegades s'ha pregonat — en la soferia indústria taxista.

Tot el que es pretengui fer contra això indicat no serà més que agreujar el problema i fer-lo cada dia més difícil de resoldre.

La igualtat és un dels més sagrats principis de la democràcia, al seu empar s'hi forja la unitat, i de la unitat en surt la força, la qual, emprada noblement, es tradueix en el més ferm puntal del benestar, que és el menys que pot desitjar l'home que té l'obligació de lluitar per la seva existència i la dels seus fills.

Qualsevol que sigui la solució que es doni en aquest afer, nosaltres, però, mai defensarem la possible formació d'un trust o monopoli d'aquest servei, ans al contrari, el combatrem amb tota l'energia, puix que d'aquesta manera creiem defensar millor l'interès públic.

Aquest és el nostre criteri, ben personal, del tan debatut plet taxista.

HOSCHKISS

6 cilindres

Concessionari: GARATGE EXCELSIOR

Casanova, núms. 52 i 54 - Telèfon 33546

21 ANYS D'AGENCIA

Amb proves sempre gratis han demostrat la superioritat del

Agent oficial des de 1909

A. CASAJUANA

DIPUTACIO, 279

Telèfons 17666-16901

ACTE SIMPATIC

El Sr. Vendrell lliura a la Germandat de xofers la nova senyera

Animadíssim resultà la festa celebrada al restaurant La Pàtria, la qual tingué dues finalitats: Lliurar En Marcell Vendrell a la Germandat de Sant Cristòfol la senyera que li fa present i que des d'ara serà el seu distintiu, i lliurar la Junta de la Germandat al senyor Vendrell el títol de soci honorari.

Els concurrents a l'acte foren una tres-cents, aproximadament, tota animada del més gran entusiasme per la puixança que ha aconseguit la Germandat.

Hi hagué banquet, dedicat també al senyor Vendrell, que presidí la taula, i uns moments abans de servir-se, en senzilla cerimònia, es feren els mutus lliuraments de senyera i pergamí; aquella fou saludada, en ésser descoberta, amb nòrridíssims aplaudiments.

Tot seguit se serví l'àpat, durant el qual continuà l'animació; s'aplaudiren totes les composicions que interpretà l'orquestrina.

En iniciar-se els brindis féu de la paraula el senyor Solà, secretari de la Germandat, el qual, en breus paraules, oferí el banquet al senyor Vendrell, i llegí, a més, nombroses adhesions a l'acte.

El senyor Andreu, en nom de la Germandat de Cotxera de Barcelona, llegí una poesia al·lusiva a la senyera; fou molt aplaudit.

Tot seguit parlaren els senyors Oliva, per la Federació de Germandats de Catalunya; Sagrera, advocat-assessor de la Germandat de Sant Cristòfol; Ventura, tesorero de la Germandat; Vilalta, administrador de la revista "Automòvil"; Baró, de la Junta consultiva de la Germandat; Masferrer Ibáñez, president honorari de la Germandat, i Voneró, president efectiu, els quals enaltiren la personalitat del festejat i els fins mutualistes i humanitaris de l'entitat organitzadora.

Per últim, el senyor Vendrell, molt emocionat, donà les gràcies a tots els que havien contribuït a l'acte.

Tots els oradors foren aplaudits.

TRENTA-DINO MIL COOPERADORS FORTUNA EN CINQ DIES. QUE MÉS VOLEU?

El gran motorista català Faura triomfa en el Gran Premi de Lió

En les disputades carreres motociclistes de Lió ha triomfat brillantment el nostre as del motor Ignasi Faura.

De la categoria 500 c. c., en la qual hi prenen part expertíssims motoristes internacionals, Faura, amb "Motosacoche", es classificà el primer.

La nostra cordial felicitació al gran esportista, al qual desitgem igual sort en les carreres que aviat prendrà part, com les del Gran Premi d'Alemanya i el T. T. holandès.

Sabem que ahir a la tarda sortí cap a Alemanya el prestigiós motorista, per tal de trobar-se allí el dia 29 del corrent, que es correrà el Gran Premi.

La gran revetlla d'avui a la bella platja catalana de Castelldefels

La nit de Sant Joan — te d'avui, precisament — ha estat sempre un motiu més o menys justificat de xivarri i alegria.

Hom veu com ciutadans que en tot l'any no perden una hora de dormir, en la vetlla d'avui es llancen al carrer disposats a no tornar a casa fins que el sol comença a fer sentir el seu molestos escalfor.

A tots els establiments, a tots els barris i arreu on s'hi reuneixen més de dues persones, la gatzara i el bulliel són les seves característiques.

Aquest any, però, hi ha un establiment que ho organitza

Neumàtics

així com ACCESSORIS, OLIS, GREIXOS, etc., i tot el que calgui per al vostre auto o camió, ho trobareu en les millors condicions de qualitat i preu a

SERVICE STATION

JOSEF MANZANARES

Aragó, 270-272 - Tel. 11550

VENDA A L'ENGROS

I AL DETALL

una revetlla tan interessant, que estem segurs que a hores d'ara són molts els milers de persones que hi tenen lloc reservat.

Es tracta de la gran revetlla que tindrà lloc al Borneu de Castelldefels, la formosa i saludable platja catalana que recentment ha merescut les més grans lloances dels facultatius que acaben de celebrar el VI Congrès de Melges de la Llengua Catalana.

Davant de tan belles perspectives, podem assegurar que l'èxit d'aquesta alegre festa serà quelcom que hom recordarà força temps com a record de concurrència i organització.

CAMIONS AUTOMOBILS

Concessionari per a les províncies de Barcelona i de Girona

JOAN FLOTATS

Tamarit, 95 i 97 - Tel. 31505

BARCELONA

GENERAL ELECTRIC

REFRIGERADOR

NEVERA ELECTRICA

MÈCANISME SIMPLIFICAT I SILENCIOS

CONSUMEIX MOLT POC DE CORRENT

La seva gran senzillesa és el resultat de quinze anys d'investigacions als Laboratoris d'electricitat de la GENERAL ELECTRIC Co., de Schenectady, N. Y. (U. S. A.), que són sens dubte els més grans del món

En aquesta nevera elèctrica no es necessita circulació d'aigua per a refredar serpents, ni tan sols té ventiladors. Tot el mecanisme és tancat en un embolcall d'acer hermètic amb subministrament permanent d'oli, que no pot evaporar-se.

No hi ha corretges de transmissió ni premsa estopes. No cal engrèixar-lo mai. El bon funcionament d'aquest mecanisme és garantit per sempre contra tot defecte de construcció. Hom substitueix, sense cap càrrega, tot mecanisme que es demostri que funciona defectuosament.

La nevera GENERAL ELECTRIC Refrigerator "és un rebost ideal". S'hi conserven durant molt de temps, en perfecte estat, tota mena d'aliments, com llet, ous, fruites, verdures, mantega, formatges, carns i peix.

A més produeix gel i es poden fer postres gelats, amanides fredes, gelats, mantegades, gelats, etcètera, etcètera. Científicament està demostrat que la temperatura de 10° C., és el límit, del qual no cal passar mai perquè els aliments no es facin malbé. En els GENERAL ELECTRIC Refrigerators es manté "automàticament" una baixa tem-

peratura uniforme (Compressa entre 2 i 9° C.)

Protegiu la vostra salut i la de la vostra família instal·lant a casa vostra un GENERAL ELECTRIC Refrigerator.

AUTO ELECTRICIDAD - Diputació, 234 - Barcelona

